

Sagan om Konungen och folket med brinnande hjärtan

av Lars Fröjmark

Det var en gång en kung, som regerade i ett mycket lyckligt rike.

En dag bjöd han till en stor fest. Han var mycket noga med att bjuda alla tolv feerna, så att ingen av dem skulle bli arg för att inte hon blivit bjuden. Fastän kungen verkligen ansträngt sig för att allt skulle bli till belåtenhet så blev en av feerna, Gallica, missnöjd med maten. Vad hon än åt av den utsökta festmaten så tyckte hon att det smakade som papper. Hon misstänkte att kungen i någon ond avsikt hade gett henne sämre mat än de övriga.

Plötsligt reste sig Gallica och sade med en röst, darrande av vrede:

"Jag vill ge en gåva, som tack för maten. Alla innevånare i ditt rike skall dö och deras hjärtan skall förvandlas till sten!" Därefter lämnade hon hastigt festsalen.

Alla i salen blev mycket förskräckta och ledsna. De övriga feerna började att konferera med varandra och plötsligt reste sig en av dem och sade:

"Tyvärr kan ingen av oss upphäva hennes hemska gåva, men vi ska mildra dess verkan. Min gåva blir att rikets innevånare kommer att fortsätta att gå omkring likt levande människor."

Den andra fen reste sig och sade: "Min gåva är detta skrin som innehåller ett levande hjärta av kött och blod för den som vill ta emot det. Skrinet kommer aldrig att bli tomt, hur många hjärtan kungen än ger bort."

Nu reste sig den tredje fen och sade: "Jag vill ge kungen denna mycket vassa kniv att skära ut stenhjärtat med. Kniven kommer aldrig att bli slö." "Och jag", sade den fjärde fen, "vill ge kungen denna ljusstake med detta skinande ljus att placeras i det nya hjärtat, så att den onda fen inte kan frysa ner och förstena det igen. Överallt där ljuset brinner blir hon fullkomligt maktlös och måste fly. Ljusstaken blir aldrig tom."

Den femte fens gåva var ett etui som innehöll ett blixtlås. Det skulle användas för att stänga till om det nya hjärtat. Etuiet skulle aldrig bli tomt hur många blixtlås kungen än gav bort. Kungen tackade alla de goda feerna mycket varmt för deras fina gåvor.

Den onda fen togs till en början med överraskning och tvingades att fly för den allt större skara som hade tagit emot brinnande hjärtan av kungen.

De som på nytt blivit levande såg alla ut som barn i tioårsåldern. De ville till en början inte alls vara tillsammans med de döda längre. De tyckte att de döda var så obehagliga att se på och röra vid. Därför kom de istället tillsammans med varandra i stora samlingar. När de träffades öppnade de sina blixtlås, tog ut sina hjärtan och förde samman dem. Varje gång ökades deras ljus i styrka.

Efter en tid hade kungen och feerna ett samråd där de kom överens om att tiden nu var inne, att de levande måste gå ut bland de döda. När de berättade det ville de flesta levande inte göra det, men många gjorde det ändå eftersom de älskade kungen.

Nu hände många olika saker. Några blev utskrattade för att de var så barnsliga. Deras ljus försvagades till en början, men när de kom tillsammans med de andra levande så lyste de upp igen, nu starkare än förut.

Några klädde ut sig för att se äldre ut. De satte på sig lösskäg, klädde sig i kritrandig kostym, satte en cigarrett i mungipan och en stor svart portfölj under ena armen. De blev nästan accepterade av de döda men deras ljus lyste allt svagare. När de kom tillsammans med de levande igen märkte de att de inte trivdes där lika bra som förr. De hade ju skaffat sig en "ställning" och de var ju "äldst", men ändå bemötte man dem inte på annat sätt än man gjorde med de yngsta. Därför ville de inte öppna sina blixtlås, deras ljus miste alltmer sin glans, och de märkte att de ibland trivdes bäst bland de döda. Några blev förälskade i de döda. De märkte att de inte alls var så obehagliga som de hade trott, för alla döda bar masker så att deras ansikten skulle se levande ut. I början återvände de till de levandes samlingar, men nu alltmer sällan. Till sist sloknade deras ljus, den onda fen förstenade deras hjärtan och de dog. En del var med på båda ställen hela tiden, men de upplevde aldrig mer någon glädje, varken hos de levande eller de döda.

Kungen gick runt bland dem som varit levande och som gått vilse. Han sörgde. Ibland hände det emellertid att någon öppnade sitt blixtlås för kungen, så att han kunde tända ljuset igen och damma av hjärtat. Detta hade blivit täckt av ett dammlager, som fick det att se ut som sten.

Dessa som blev levande på nytt glömde aldrig mer vad kungen hade gjort för dem, och de höll sig alltid särskilt nära honom och kungen gav dem presenter. Då blev flera av de levande smått avundsjuka och sade: "Varför får inte vi någonting?" Men kungen sade: "Kom hit och ta emot! Allt mitt är också ert!" Några levande gick ut bland de döda. De älskade dem för att de såg hur de skulle se ut om de blev levande igen, och de öppnade sina blixtlås. De döda blev först bländade. Några tyckte att det såg konstigt ut, men många blev intresserade och blev presenterade för kungen. Han gav dem nya hjärtan och tände ljus i dem. Andra följde med till de levandes samlingar. Ibland blev de så bländade att de inte vågade sig dit igen förrän efter en mycket lång tid. Ibland, och det var värre, öppnade de levande inte sina blixtlås, eller bara mycket lite. Då tyckte de döda att det var tråkigt och gick för att aldrig mer återvända. När varje levande öppnade sitt blixtlås inför varje enskild död som kom. Blev ljuset gradvis starkare och starkare och de döda sade: "Här är verkligen liv, kärlek och glädje. Här vill vi alltid vara!" När kungen kom, kastade de sig ner inför hans fötter och gladdes mycket och tog emot allt vad han gav dem. Trots att många av de levande dog, visade det sig att de levande blev fler och fler, och till sist drog de allesammans in i kungens rike. Kungen frågade då vilka som ville följa med honom och hans soldater för att slutligen besegra den onda fen och hennes tjänare. Många följde honom. Ljusets här sken starkare än solen.

Den onda fen och hennes tjänare försökte fly, men de blev slutligen inringade. Då flydde de in i en djup mörk grotta. Var och en av kungens soldater placerade då ett ljus framför grottans öppning. Då blev fen oskadliggjord till evig tid!

När hären återvände till ljusets rike, lyste skenet starkare och starkare, men allra starkast lyste skenet från kungen själv. Och jublet och glädjen tog aldrig slut!

Text: Lars Fröjmark Illustrationer: Anna Thorvaldsson

Tillägnad CEFAS, Valla församlings ungdomsgrupp på 1980-talet